

**ХИМИКОТЕХНОЛОГИЧЕН И МЕТАЛУРГИЧЕН
УНИВЕРСИТЕТ - СОФИЯ**

Утвърждавам: / п /

**Проф. д-р инж. Сеня Терзиева-Желязкова
РЕКТОР**

**П Р А В И Л Н И К
ЗА СТАТУТА И ДЕЙНОСТТА
НА ИНСТИТУТ „НАЦИОНАЛНА БАНКА ЗА ПРОМИШЛЕНИ
МИКРООРГАНИЗМИ И КЛЕТЪЧНИ КУЛТУРИ“
ПРИ ХИМИКОТЕХНОЛОГИЧЕН И МЕТАЛУРГИЧЕН УНИВЕРСИТЕТ**

СОФИЯ, 2025 ГОДИНА

Институтът „Национална банка за промишлени микроорганизми и клетъчни култури“ при Химикотехнологичен и металургичен университет - София се открива с ПМС № 223 от 28.07.2011 г. (Обн. ДВ., бр. 60 от 5 Август 2011 г.) на основание чл. 9 (3), т. 3 от Закона за висшето образование (ЗВО).

Химикотехнологичен и металургичен университет – София, чрез института е правоприемник на правата и задълженията на Националната банка за промишлени микроорганизми и клетъчни култури, произтичащи от международни договори, включително като международен депозитен институт по Будапещенския договор за международно признаване депозирането на микроорганизмите във връзка с процедурите за патентоване.

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този правилник урежда статута, управлението, дейността и структурата на Институт „Национална банка за промишлени микроорганизми и клетъчни култури“ (НБПМКК) при Химикотехнологичен и металургичен университет - София (ХТМУ).

Чл. 2. Правилникът е изготвен въз основа на Правилника за устройство и дейността на ХТМУ, приет от Университетското общо събрание на 17.03.2022 г.

Глава втора

СТАТУТ НА НБПМКК

Чл. 3. (1) НБПМКК е специализиран институт в структурата на ХТМУ за научно-приложна и научно-информационна дейност по колекциониране, консервиране и трайно съхранение на жизнеността, таксономичните характеристики и други специфични свойства на микробиологични обекти от първа и втора рискова групи – бактерии, актиномицети, дрожди, плесени, плазмиди, животински и растителни вируси и животински клетъчни култури, които имат значение за науката, здравето, промишлеността и учебната дейност и не е юридическо лице.

(2) НБПМКК е с основни функции по приемане на депозит с цел патентна процедура и осигуряване на трайно съхраняване за период не по-малък от 30 години на патентни, промишлени и колекционни микробиологични обекти (щамове и култури) по Будапещенския договор от 1977 година за международно признаване на микроорганизми във връзка с процедурите за патентоване (БД).

Чл. 4. (1) НБПМКК е национален център за микробиологични ресурси, чрез който ХТМУ съдейства за осъществяване на държавната политика за закрила на интелектуалната и индустриална собственост в областта на биотехнологиите и за опазване на микробиологичното разнообразие в национален генофонд.

(2) НБПМКК е предназначена да подпомага работата на Патентно ведомство на Република България (чл. 37 (3)) от Закона за патентите и регистрацията на полезните модели), биотехнологичния сектор, микробиологичния контрол, учебната и научноизследователска дейности, свързани с развитието на индустрията, селското стопанство, опазването на здравето и околната среда.

(3) НБПМКК обслужва български и чуждестранни потребители, като предоставя следните услуги:

1. Приемане на депозит на микробиологични образци - за патентна процедура, на съхранение (колекционен депозит) и на отговорно пазене (сейф депозит);

2. Предоставяне на микробиологични образци;

3. Доставка на микробиологични образци от чужбина;

4. Изпращане на микробиологични образци за чужбина;

5. Издаване на удостоверения за микробиологични образци;

6. Информационни справки за микробиологични обекти.

Чл. 5. (1) НБПМКК е международен депозитен институт по БД към Световната организация за интелектуална собственост (WIPO).

(2) НБПМКК е член на Световната федерация на микробните колекции (WFCC).

(3) НБПМКК е член на Европейската организация на микробните колекции (ЕССО).

(4) НБПМКК осъществява дейността си на национално и международно равнище чрез директни контакти.

Чл. 6. Институтът е подчинен административно на Ректора на ХТМУ.

Чл. 7. Институтът има следните права и задължения:

(1) Права:

1. Да сключва договори по НИС и по ХТМУ;

2. Да има собствен сайт на български и английски език на страницата на ХТМУ;

3. Да предлага закупуване на дълготрайни материални активи по реда, който прилага ХТМУ, разходите са за сметка на годишния финансов лимит на НБПМКК и след придобиването се завеждат като основни средства на ХТМУ;

4. При осъществяване на дейността си да ползва материалната база на ХТМУ.

(2) Задължения:

1. Да организира собствена приходно-разходна сметка;

2. Да изготвя собствен годишен баланс и тримесечни отчети;

3. Да отчита дейността си пред ръководството на ХТМУ;

4. Да подпомага учебната дейност на ХТМУ;

5. Да спазва счетоводната и финансова политика, вътрешните правила за документооборота и общите изисквания и процедури за касовото изпълнение на бюджета на ХТМУ.

Глава трета

СТРУКТУРА И УПРАВЛЕНИЕ НА НБПМКК

Чл. 8. Структурата на НБПМКК обхваща ръководство и специализирани секции.

Чл. 9. (1) Институтът се ръководи от Директор, който се назначава от Ректора на ХТМУ.

(2) Директорът на института има следните функции:

1. Организира, ръководи и отговаря за цялостната дейност на института.

2. В съответствие с предоставените му пълномощия от Ректора представя института пред държавни организации, юридически и физически лица в страната и чужбина.

3. Одобрява предоставянето на външни услуги по предмета на дейност, като подписва съответни документи и има право на печат.

4. Осигурява провеждането на учебни занятия на студенти и докторанти от ХТМУ в специализираните секции на института въз основа на доклади на ръководителите на катедри в ХТМУ.

5. В съответствие с правилника за вътрешния трудов ред на ХТМУ извършва контрол на достъпа до помещенията.

6. Предлага актуализация на длъжностните характеристики на служителите.

7. Изготвя отчет за касово изпълнение на бюджета всяко тримесечие.

8. Представя на Ректора на ХТМУ годишен отчет за цялостната дейност на института.

Чл. 10. (1) Институтът включва в състава си следните специализирани секции:

1. Външни услуги, консервиране и съхранение на микробиологични обекти (ВУКСМО);

2. Поддържане и контрол на микробиологични обекти (ПКМО).

(2) В секциите работят специалисти с образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“ - микробиолози, вирусолози, биотехнолози, биолози, химици, молекулярни биолози, икономисти и инженери, както и помощен персонал.

(3) Работещите в института специалисти могат да придобиват научни степени и звания в съответствие с Правилника за израстване на академичния състав и при наличие на необходимите средства.

Глава четвърта

ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ НА ИНСТИТУТА

Чл. 11. Институтът НБПМКК:

1. Извършва научноизследователска и научно-приложна дейност в областта на колекционирането, консервирането и трайното съхранение на жизнеността, таксономичните характеристики и други специфични свойства на микроорганизми, вируси и клетъчни култури, използвани в областта на здравеопазването, селското стопанство, хранително-вкусовата, фармацевтичната и химическата промишленост, екологията, науката и образованието;

2. Приема микробиологични образци, обект на защита по патентното законодателство, регистрира и издава удостоверения за извършен депозит в съответствие с международните изисквания на БД;

3. Приема на съхранение промишлени и колекционни щамове микроорганизми (в т.ч. плазмидосъдържащи), животински и растителни вируси, животински клетъчни култури с цел опазване на биологичното разнообразие;

4. Приема микробиологични образци на отговорно пазене;

5. Осъществява обмен на непатогенни и патогенни, типови, промишлени и колекционни микробиологични образци с чужди колекции;

6. Организира и осъществява съхранение на лиофилизирани и замразени в течен азот микробиологични образци, както и досиета и документация за тях, в съответни хранилища;

7. Поддържа поверения генофонд и отговаря за жизнеността и чистотата на съхраняваните култури за период не по-малък от 30 години, като за целта извършва периодични изследвания - възстановяване, размножаване, качествен контрол и консервиране на образците;

8. При осъществяване на дейността си отговаря за опазването на околната среда от замърсяване и за безопасността на хора, животни и растения от заразяване;

9. Води регистър на наличните микробиологични образци;

10. Публикува каталози на съхраняваните култури в Интернет;

11. Предоставя микробиологични образци на научни, учебни, контролни и производствени звена от страната и чужбина, както и удостоверения за тях;

12. Осигурява информация за чужди микробни колекции чрез каталози в Интернет;

13. Извършва справки и дава консултации по предмета на дейността си;

14. Оказва помощ при депозирането на образци, както и при консервирането и съхранението им;

15. Подпомага кариерното израстване на дипломанти и докторанти, които разработват научни теми;

16. Подпомага учебния процес в ХТМУ чрез провеждане на практически занятия пред студенти;

17. Подпомага научноизследователската дейност в ХТМУ и участва в съвместни научноизследователски проекти.

18. Информира и отчита дейността си пред WIPO, ЕССО и WFCC.

Глава пета

РЕД ЗА ПОЛЗВАНЕ НА УСЛУГИТЕ, ПРЕДОСТАВЯНИ ОТ НБПМКК

Чл. 12. (1) Цените на предоставяните от института външни услуги по чл. 4 (3) се приемат на АС и се утвърждават от Ректора на ХТМУ, по предложение на Директора на института.

(2) Потребителите от ХТМУ ползват услугите на института безплатно.

Чл. 13. (1) Потребителите на външни услуги по чл. 4 (3) попълват съответно Заявление/молба по образец.

(2) Заплащането на услугата става по банков път.

(3) Процедурата, сроковете и цените по предоставянето на съответната услуга се публикуват на сайта на института.

(4) Разходите по чл. 4 (3) са за сметка на субсидията от Държавния бюджет за НБПМКК и на финансовите постъпления за извършените от НБПМКК услуги.

Чл. 14. Ценоразписът за услуги, съгласно чл. 11 т. 15 и 17, се утвърждава от Ректора на ХТМУ, по предложение на Директора на института..

Чл. 15. (1) Заявителите от ХТМУ на дейности, съгласно чл. 11 т.15, 16 и 17, попълват Поръчка за научно-изследователска или учебна работа.

(2) В случай, че темата на дипломанта или докторанта е обвързана с някакъв вид договор, поръчката се подписва от съответния Ръководител на договор и материалните разходи по изпълнението ѝ от института са за сметка на този договор.

Глава шеста

Материална база и финансова издръжка на НБПМКК

Чл. 16. Предоставената на института материална база е собственост на Университета съгласно чл. 74 от Правилника за устройството и дейността на ХТМУ.

Чл. 17. Бюджетът на института се състои от приходна и разходна част и се съставя по класификацията на приходите и разходите на Държавния бюджет.

Чл. 18. Приходната част на бюджета на института се формира от:

1. Субсидия определена за Института от Държавния бюджет и включена в субсидията на ХТМУ;

2. Средства от предоставени от института външни услуги;

3. Постъпления за извършени от института услуги на възложители от ХТМУ въз основа на утвърден ценоразпис;

4. Средства от собствени научно-изследователски договори.

Чл. 19. Цените на предоставяните услуги за възложители от ХТМУ покриват само материалните разходи по изпълнението им.

Глава седма

Заклучителни разпоредби

Чл. 20. Този правилник е съобразен с изискванията на: Правилника за устройството и дейността на ХТМУ, Вътрешните правила за организация на работната заплата, Схемата за структурата на ХТМУ и Схемата за финансовата сметка на ХТМУ.

Чл. 21. Настоящият правилник влиза в сила от датата на приемането му от Академичния съвет на ХТМУ.